

Shematski prikaz razina vlasti u Bosni i Hercegovini

Shematski prikaz razina vlasti u Bosni i Hercegovini

Bosna i Hercegovina

- a) vanjska politika b) vanjskotrgovinska politika c) carinska politika d) monetarna politika e) financiranje institucija i međunarodnih obveza BiH
f) useljavanje, izbjeglice i azil g) međunarodni i međuentitetski krivičnopravni propisi i odnosi sa Interpolom h) zajedničke i međunarodne komunikacije
i) transport među entitetima j) kontrola zračnog prometa; dodatne nadležnosti o kojima se entiteti suglase
Sve vladine funkcije i ovlasti, koje po ovom Ustavu nisu izričito dodijeljene institucijama Bosne i Hercegovine, pripadaju entitetima (članak III stavak 3. točka a) Ustava BiH)

Parlamentarna skupština BiH

- a) donošenje zakona i izvršavanje nadležnosti
b) odlučivanje o sredstvima za rad institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH
c) odobravanje proračuna za institucije BiH
d) odlučivanje o suglasnosti na ratifikaciju ugovora
e) ostale stvari za izvršavanje dužnosti i obveza

Predstavnički dom

Dom naroda

Akti Parlamentarne skupštine BiH:

- zakoni
- poslovnik
- rezolucije
- deklaracije
- odluke
- preporuke
- zaključci
- drugi akti

Centralna banka BiH

Izdavanje valute i monetarna politika;
Parlamentarna skupština BiH određuje nadležnosti Centralne banke BiH;
Propisi Centralne banke BiH (*samostalno donosi propise, koji imaju zakonsku snagu*):

- propisi
- smjernice
- upute

Predsjedništvo BiH

- a) vođenje vanjske politike
b) imenovanje veleposlanika i predstavnika BiH
c) zastupanje i članstvo BiH u međunarodnim institucijama
d) pregovaranje, otkazivanje i ratifikacija međunarodnih ugovora
e) izvršavanje odluka Parlamentarne skupštine BiH
f) na preporuku Vijeća ministara BiH, predlaganje godišnjeg proračuna Parlamentarnoj skupštini BiH
g) izvještavanje Parlamentarne skupštine BiH o izdacima
h) koordinacija sa međunarodnim i nevladinim organizacijama u BiH
i) druge funkcije za izvršavanje datih dužnosti

Akti Predsjedništva BiH

1. normativni akti:
- prijedlog zakona
  - odluke o vanjskoj politici
  - potvrde odluka Parlamenta o državnim simbolima
  - imenovanje državnih zvaničnika
  - postavljenje državnih zvaničnika
  - dozvole vojnim snagama
  - svjedočanstvo o međuentitetskom memorandumu
  - poslovnik i druga pravila o unutarnjem ustrojstvu
  - drugi akti iz svoje nadležnosti
2. deklarativni akti:
- mišljenja
  - deklaracije
  - ostali odgovarajući akti

Vijeće ministara BiH

Izvršavanje politika i odluka iz nadležnosti BiH (članak III stav 1. Ustava BiH), koordinacija i suradnja među entitetima (članak III stav 4. Ustava BiH) i dodatne nadležnosti (članak III stav 5. Ustava BiH)

Akti Vijeća ministara BiH:

- odluke
- zaključci i rješenja
- usvaja nacрте i prijedloge zakona
- analize
- informacije
- strategijska dokumenta
- programi
- sporazumi
- protokoli
- drugi akti

Odbor za ekonomiju i Odbor za unutarnju politiku

Generalno tajništvo

Ured za zakonodavstvo

Direkcija za evropske integracije

Direkcija za ekonomsko planiranje

Ured koordinatora Brčko Distrikta BiH

Ministarstva, samostalne upravne organizacije, upravne organizacije u sastavu ministarstava - organi uprave (institucije BiH osnovane posebnim zakonom i pravne osobe sa javnim ovlaštenjima) donose opće i pojedinačne akte samo kada su za to izričito ovlašteni zakonom:

- pravilnici
- naputci
- instrukcije
- naredbe

Ustavni sud BiH

Ustavni sud podržava Ustav BiH

- a) odlučuje o sporovima po ovom Ustavu između entiteta i BiH ili institucija BiH (posebni i paralelni odnosi, sukladnost ustava i zakona entiteta sa Ustavom BiH)
b) apelaciona nadležnost nad pitanjima po Ustavu BiH koja proistječu iz presude svakog suda u BiH
c) sudsko pitanje o ustavnosti, Europskoj konvenciji o ljudskim pravima, zakonima BiH ili o općim pravilima međunarodnog javnog prava

Akti Ustavnog suda

- pravila (ustrojstvo, postupak i druga značajna pitanja)
- odluke (o dopustivosti, meritumu, o prestanku važenja neustavne odredbe, o obustavi postupka i privremenim mjerama)
- rješenja i zaključci (u postupku i u unutarnjim pitanjima)

Sud BiH

Kaznena, upravna i apelacijska nadležnost; donosi poslovnik Suda i ima svoj proračun

Sudbena policija BiH

Ministarstvo pravde BiH odgovara za rad, dok se djelatnost Sudbene policije uređuje zakonom

Tužiteljstvo BiH

Djeluje kao posebno tijelo u BiH; glavni tužitelj i zamjenici, ima poseban proračun

Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće BiH

Samostalno tijelo za neovisno, nepristrano i profesionalno pravosuđe; imenuje suce i tužitelje u BiH i vodi stegovni postupak

Druge važnije institucije i tijela BiH

(osnovane zakonom ili posebnim propisom)

- Agencija za osiguranje depozita BiH
- Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije
- Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovidbi BiH
- Arhiv Bosne i Hercegovine
- Državna komisija za integrirano upravljanje granicom BiH
- Državno povjerenstvo za suradnju sa UNESCO-om
- Državna regulatorna komisija za električnu energiju
- Elektroprijenos BiH d.d. Banja Luka
- Fiskalno vijeće BiH
- Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH
- Institut za nestale osobe BiH
- Izvozno-kreditna agencija BiH
- Javni RTV servis BiH
- Komisija za koncesije BiH
- Koordinacioni odbor vrhovnih institucija za reviziju
- Nezavisni operator sustava u BiH (električna energija)
- Povjerenstvo za imovinske zahtjeve raseljenih lica i izbjeglica
- Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika
- Povjerenstvo za koordinaciju pitanja mladih u BiH
- Povjerenstvo za računovodstvo i reviziju BiH
- Obavještajno-sigurnosna agencija BiH
- Odbor državne službe za žalbe
- Pravobraniteljstvo BiH
- Služba za zajedničke poslove institucija BiH
- Službeni glasnik BiH, javno poduzeće, novinsko izdavačka organizacija
- Središnje izborno povjerenstvo
- Ured koordinatora za reformu javne uprave
- Vanjskotrgovinska komora BiH
- Vijeće za standardizaciju BiH
- Zavod za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH koje izrekne Sud BiH

Ministarstva i upravne organizacije u sastavu ministarstava

1. Ministarstvo vanjskih poslova
2. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa
- Ured za veterinarstvo BiH
- Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja
- Ured za usklađivanje i koordinaciju sustava plaćanja
3. Ministarstvo komunikacija i transporta
- Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
- Regulatorni odbor željeznica BiH
4. Ministarstvo financija i trezora
- Središnja jedinica za usklađivanje
5. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice
- Agencija za ravnopravnost spolova BiH
- Zastupnik/agent Vijeća ministara BiH i Ured zastupnika/agenta Vijeća ministara BiH pred Europskim sudom za ljudska prava
6. Ministarstvo pravde
7. Ministarstvo sigurnosti
- Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja
- Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova
- Agencija za policijsku podršku
- Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH
- Direkcija za suradnju s INTERPOLOM, EUROPOLOM, SECI CENTROM
- Državna agencija za istrage i zaštitu
- Granična policija BiH
- Služba za poslove sa strancima
8. Ministarstvo civilnih poslova
- Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH
- Povjerenstvo i Centar za uklanjanje mina BiH
9. Ministarstvo obrane
- a) upravni i stručni poslovi i osiguravaju primjenu zakona i drugih propisa i odgovaraju za njihovo izvršavanje
b) pripremaju zakone i druge propise i opće akte iz svoje nadležnosti
c) obavljaju i druge poslove određene posebnim zakonima i drugim propisima

Samostalne upravne organizacije

(navedene u Zakonu o ministarstvima i drugim organima uprave BiH)

1. Agencija za statistiku BiH
2. Agencija za državnu službu BiH
3. Agencija za antidoping kontrolu BiH
4. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
5. Agencija za javne nabavke BiH
6. Agencija za osiguranje BiH
7. Agencija za poštanski promet BiH
8. Agencija za zaštitu osobnih podataka u BiH
9. Agencija za nadzor nad tržištem BiH
10. Agencija za unaprjeđenje inozemnih investicija u BiH
11. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH
12. Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH
13. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH
14. Agencija za sigurnost hrane BiH
15. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja
16. Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
17. Fond za povratak BiH
18. Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH
19. Institut za akreditiranje BiH
20. Institut za mjeriteljstvo BiH
21. Institut za intelektualno vlasništvo BiH
22. Institut za standardizaciju BiH
23. Konkurencijsko vijeće BiH
24. Regulatorna agencija za komunikacije BiH
25. Uprava za neizravno oporezivanje BiH
26. Ured za razmatranje žalbi BiH (javne nabavke)
27. Ured za reviziju institucija BiH
- upravni i stručni poslovi čija priroda i način izvršavanja zahtijevaju posebnu organiziranost i samostalnost u radu;
samostalne upravne organizacije se financiraju iz državnog

Shematski prikaz razina vlasti u Bosni i Hercegovini

Federacija Bosne i Hercegovine

Federacija Bosne i Hercegovine je jedan od dva entiteta države Bosne i Hercegovine i ima svu vlast, nadležnosti i odgovornosti koje Ustavom Bosne i Hercegovine nisu date u isključivu nadležnost institucija Bosne i Hercegovine (članak I 1. (1) Ustava FBiH)

Isključive ovlasti FBiH: a) državljanstvo b) gospodarska politika, planiranje i obnova i korištenje zemljišta na federalnoj razini c) financije i finansijske institucije i fiskalna politika d) suzbijanje terorizma, međukantonalnog kriminala, trgovine drogama i organiziranog kriminala e) elektronske frekvencije za radio, TV i druge svrhe, sukladno Ustavu BiH f) energetska politika i infrastruktura g) financiranje federalnih vlasti oporezivanjem, posudbom ili drugim sredstvima

Zajedničke ovlasti Federacije i kantona: a) ljudska prava b) zdravstvo c) ekološka politika d) komunikaciona i transportna infrastruktura sukladno Ustavu BiH e) socijalna politika f) provedba propisa o državljanstvu, putnim ispravama i kretanju stranaca g) turizam h) prirodna bogatstva (ostvaruje se zajednički, zasebno ili Federacija vrši koordinaciju; dogovaraju se na trajnoj osnovi; kada se propisi odnose na cjelu FBiH uzimaju se u obzir kantonalne ovlasti, specifične situacije u kantonima i potreba za fleksibilnošću u provedbi; međukantonalno vijeće - usklađivanje međukantonalnih pitanja)

Ovlasti kantona: Kantonima pripadaju sve ovlasti koje nisu izričito dodijeljene federalnoj vlasti (članak III 4. (1) Ustava FBiH) a) uspostava i nadziranje snaga policije (jedinственe federalne uniforme sa kantonalnim oznakama) b) naobrazba c) kulturna politika d) stambena politika e) reguliranje i osiguravanje javnih službi f) korištenje lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje g) unaprjeđenje lokalnog poslovanja i karitativnih aktivnosti h) propisi o lokalnim energetske postrojenjima i njihovoj dostupnosti i) politika glede RTV, uključujući propise o njihovom radu i izgradnji j) provedba socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite k) politika kantonalnog turizma i razvoj turističkih resursa l) financiranje kantonalne vlasti oporezivanjem, posudbom i drugim sredstvima

Parlament Federacije

- izbor predsjednika i potpredsjednika FBiH
- podnošenje zahtjeva Ustavnom sudu o smjeni predsjednika ili potpredsjednika
- potvrda Vlade FBiH
- donošenje zakona
- davanje ovlasti kantonima o zaključivanju međunarodnih sporazuma uz suglasnost Parlamentarne skupštine BiH
- odobravanje međunarodnih sporazuma uz suglasnost Parlamentarne skupštine BiH
- donošenje proračuna, zakona o oporezivanju i osiguranje financiranja
- obnašanje drugih dodijeljenih nadležnosti

Zastupnički dom

Dom naroda

Akti Parlamenta FBiH:

- Ustav FBiH
- zakoni
- proračun FBiH
- izvršni račun proračuna FBiH
- rezolucije
- preporuke
- odluke i zaključci
- autentično tumačenje zakona ili drugog akta
- utvrđuje prečišćeni tekst zakona ili drugog akta

Predsjednik FBiH

- Predstavlja i zastupa FBiH
- imenovanje Vlade, šefova diplomatskih misija, sudija Ustavnog suda FBiH
  - konsultacije u vezi sa imenovanjem ombudsmana i sudija
  - potpisivanje odluka Parlamenta FBiH
  - potpisivanje i ratifikovanje međunarodnih sporazuma u ime FBiH
  - davanje pomilovanja;
- Predsjednik uz suglasnost oba potpredsjednika nakon konsultacija sa premijerom imenuje Vladu koju potvrđuje Zastupnički dom;
- Predsjednik uz suglasnost potpredsjednika može smijeniti Vladu;
- Predsjednik na prijedlog premijera smjenjuje ministre

Dva potpredsjednika

Obnašanje dodijeljenih dužnosti, zamjenjivanje i suradnja sa predsjednikom

Akti Predsjednika FBiH:

- ukaz o proglašenju zakona
- odluke (o ostavkama ministara i premijera, o pomilovanju)
- rješenja

Vlada Federacije

(premijer Vlade i 16 ministara su za svoj rad odgovorni Parlamentu i Predsjedniku i potpredsjednicima FBiH)

Premijer – politike i sprovođenje zakona i odluka sudova, predlaganje smjenjivanja predsjednika FBiH, predlaganje i davanje preporuka glede zakonodavstva, izrađuje prijedlog proračuna;

Zamjenici premijera – vršenje dužnosti ministra, pomaganje premijeru u provedbi politika i zakona, odlučivanje da li zatražiti mišljenje Ustavnog suda, zamjenjuju premijera;

Ministri – federalna politika i izvršavanje zakona, predlaganje i preporuke glede propisa, upravljanje, koordinacija i nadziranje aktivnosti svog ministarstva, donošenje propisa, naputaka, instrukcija, naredbi radi izvršavanja zakona, razmatranje proračunskih prijedloga, odgovaranje na pitanja Parlamenta, pomaganje premijeru

Glavno tajništvo Vlade FBiH

Akti Vlade Federacije:

- uredbe sa zakonskom snagom (u posebnim okolnostima)
- uredbe
- odluke
- zaključci

Ured za suradnju i zastupanje pred Ustavnim sudom BiH

Ured Vlade FBiH za zakonodavstvo i usklađenost s propisima EU

Ured Vlade FBiH za odnose s javnošću

Poslove uprave iz nadležnosti FBiH vrše federalna ministarstva, federalne uprave i federalne upravne organizacije (izvršavanje zakona i drugih propisa, upravni nadzor, donošenje podzakonskih propisa, priprema propisa, prate stanje u relevantnim oblastima, drugi upravni i stručni poslovi);

Poslove uprave obavljaju samostalno i u granicama ustavom, zakonom i drugim propisima datih ovlasti;

Federalni i kantonalni organi uprave i upravne organizacije mogu donositi podzakonske propise samo

onda kada su za to izričito ovlašteni zakonom i u granicama ovlaštenja iz tog zakona:

- pravilnici - naputci - instrukcije i naredbe

Samostalne federalne upravne organizacije

1. Federalni zavod za statistiku
2. Federalni hidrometeorološki zavod
3. Arhiv Federacije
4. Federalni zavod za programiranje razvoja
5. Federalna direkcija robnih rezervi
6. Federalni zavod za agropedologiju
7. Federalni zavod za poljoprivredu Sarajevo
8. Federalni agromediteranski zavod Mostar
9. Federalni zavod za geologiju

Druga važnija institucije i tijela

(osnovane zakonom ili posebnim propisom)

- Agencija za bankarstvo FBiH
- Agencija za državnu službu FBiH
- Agencija za kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu FBiH
- Agencija za nadzor osiguranja FBiH
- Agencija za privatizaciju FBiH
- BH Pošte, javno poduzeće, d.o.o. Sarajevo
- BH Telekom, d.d. Sarajevo
- Centar za edukaciju sudaca i tužitelja u FBiH, javna ustanova
- Elektroprivreda BiH, javno poduzeće, d.d. Sarajevo
- Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar, javno poduzeće
- Federalni zavod za mirovinsko i invalidsko osiguranje
- Federalni zavod za zapošljavanje
- Federalno pravobraniteljstvo
- Fond za zaštitu okoliša FBiH
- Gender centar FBiH
- Gospodarska komora FBiH
- HT d.d. Mostar
- Komisija za koncesije FBiH
- Komisija za vrijednosne papire FBiH
- Notarska komora FBiH
- Odvjetnička komora FBiH
- Radio-televizija FBiH
- Razvojna banka FBiH
- Registar vrijednosnih papira u FBiH
- Regulatorna komisija za električnu energiju u FBiH
- Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH
- Ured za reviziju institucija u FBiH
- Zavod za javno zdravstvo FBiH
- Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH
- Željeznice FBiH, javno poduzeće, d.o.o. Sarajevo

Federalna ministarstva

1. Federalno ministarstvo unutarnjih poslova
  - Federalna uprava policije
2. Federalno ministarstvo pravde
  - Zavod za javnu upravu
3. Federalno ministarstvo financija
  - Porezna uprava
  - Financijska policija
4. Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije
  - Zavod za mjeriteljstvo
  - Federalna direkcija za namjensku industriju
5. Federalno ministarstvo prometa i komunikacija
  - Federalna direkcija za civilno zrakoplovstvo
  - Federalna direkcija za izgradnju, upravljanje i održavanje autocesta
6. Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
7. Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica
8. Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata
9. Federalno ministarstvo zdravstva
10. Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
11. Federalno ministarstvo kulture i športa
  - Zavod za zaštitu spomenika
12. Federalno ministarstvo trgovine
13. Federalno ministarstvo prostornog uređenja
14. Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
  - Federalna uprava za šumarstvo
15. Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta
16. Federalno ministarstvo okoliša i turizma

Samostalne federalne uprave:

1. Federalna uprava civilne zaštite
2. Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove
3. Federalna uprava za inspeksijske poslove

Ustavni sud FBiH

- rješava sporove između kantona, federalne vlasti, općina i gradova i institucija federalne vlasti
- na prijedlog ovlaštenog predlagača, utvrđuje ustavnost prijedloga zakona
- na prijedlog ovlaštenog predlagača, utvrđuje da li je ustav kantona, predloženi zakon ili usvojeni zakon kantona u skladu sa Ustavom FBiH
- na zahtjev ovlaštenog predlagača, ocjenjuje da li je federalni propis ili kantonalni propis u skladu sa Ustavom FBiH
- zaštitu prava na lokalnu samoupravu
- odlučuje o ustavnim pitanjima koja predoče Vrhovni sud FBiH ili kantonalni sud kada se pojave u postupku
- odlučuje o pitanjima imuniteta

Ustavni sud donosi:

- presude
- rješenja
- mišljenja
- naredbe o privremenoj mjeri

Vrhovni sud FBiH

Najviši žalbeni sud Federacije, nadležnost se uređuje zakonom

Kantonalni sudovi

Nadležnosti utvrđene zakonom, prizivna nadležnost u odnosu na općinske sudove i prvostupanjska u stvarima koje nisu u nadležnosti općinskih sudova datog kantona

Tužiteljstvo u FBiH

Federalno tužiteljstvo i kantonalna tužiteljstva; nadležnosti su uređene posebnim zakonom

Općinski sudovi

Mogu se osnivati za područje jedne ili više općina, generalna građanska i kaznena nadležnost osim u slučajevima predviđenim ustavom i zakonom, osnivaju se zakonom i financira ih kantonalna vlast

Sudbena policija FBiH

Ovlaštenja i ustroj su uređeni zakonom

Kantoni

Svi kantoni imaju ustav koji mora biti u skladu s Ustavom FBiH i mogu osnivati vijeća kantona u cilju usklađbe;

a) **Zakonodavno tijelo kantona**, usvaja zakone i druge propise

- priprema i dvotrećinskom većinom odobrava ustav
- donosi propise za provedbu ovlasti kantona
- odobrava proračun, donosi zakone o ubiranju poreza, osigurava financiranje

b) **Vlada kantona** (premijer i ministri, bira ih zakonodavno tijelo, a sve odluke donose prostom većinom)

- kantonalna politika i izvršavanje kantonalnih zakona i druge nadležnosti povjerene kantonu od federalne vlasti
- prijedlog proračuna
- nadzor nad kantonalnom policijom
- druge dužnosti utvrđene kantonalnim ustavom ili zakonom

Gradovi

Lokalna samouprava – imaju statut koji mora biti u skladu s Ustavom FBiH, kantonalnim ustavom i kantonalnim zakonodavstvom, a odgovornosti grada obuhvataju: financije i poreznu politiku u skladu s federalnim i kantonalnim zakonima, zajedničku infrastrukturu, urbanističko planiranje, javni promet i druge povjerene nadležnosti

Gradsko vijeće (jednak broj vijećnika iz svake gradske opštine; ne manje od 15 i ne više od 31 vijećnika) - dvotrećinskom većinom usvaja statut, bira gradonačelnika, donosi proračun, donosi propise iz prenetih nadležnosti i vrši druge ovlasti utvrđene statutom;

Gradonačelnik - imenovanje gradskih funkcionera, gradska politika i izvršavanje gradskih propisa, izvještavanje gradskog vijeća i javnosti

Grad Sarajevo

Jedinica lokalne samouprave, nadležnost, organizacija i odlučivanje utvrđuju se Ustavom kantona Sarajevo, kantonalnim zakonom i Statutom Grada, a u skladu sa Ustavom FBiH

Grad Mostar

Jedinica lokalne samouprave; organizacija i odlučivanje se regulišu zakonom i Statutom Grada Mostara, Statutom se uređuju gradska područja, gradonačelnika bira i smjenjuje dvotrećinska većina izabranih vijećnika, što se uređuje Statutom

Općine

Jedinice lokalne samouprave, imaju statut koji mora biti u skladu s Ustavom FBiH, kantonalnim ustavom i kantonalnim zakonodavstvom. Općinsko vijeće i načelnik općine su neposredno izabrani.

Općinsko vijeće - dvotrećinskom većinom izglasava statut, usvaja općinski proračun, donosi propise iz općinske nadležnosti.

Načelnik općine - postavlja općinske dužnosnike, vodi općinsku politiku, izvršava općinske propise, izvještava općinsko vijeće i javnost

Shematski prikaz razina vlasti u Bosni i Hercegovini

Kantoni u Federaciji Bosne i Hercegovine

Ovlasti kantona: *Kantonima pripadaju sve ovlasti koje nisu izričito dodijeljene federalnoj vlasti* (članak III 4. (1) Ustava FBiH) a) uspostava i nadziranje snaga policije (jedinstvene federalne uniforme sa kantonalnim oznakama) b) naobrazba c) kulturna politika d) stambena politika e) reguliranje i osiguravanje javnih službi f) korištenje lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje g) unaprjeđenje lokalnog poslovanja i karitativnih aktivnosti h) propisi o lokalnim energetske postrojenjima i njihovoj dostupnosti i) politika glede RTV, uključujući propise o njihovom radu i izgradnji j) provedba socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite k) politika kantonalnog turizma i razvoj turističkih resursa l) financiranje kantonalne vlasti opreuzivanjem, posudbom i drugim sredstvima

Zajedničke ovlasti Federacije i kantona: a) ljudska prava b) zdravstvo c) ekološka politika d) komunikaciona i transportna infrastruktura sukladno Ustavu BiH e) socijalna politika f) provedba propisa o državljanstvu, putnim ispravama i kretanju stranaca g) turizam h) prirodna bogatstva

Unsko-sanski kanton

Skupština Unsko-sanskog kantona

Vlada Unsko-sanskog kantona

- Ministarstvo financija
- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo pravde
- Ministarstvo gospodarstva
- Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa
- Ministarstvo zdravstva i socijalne politike
- Ministarstvo za graditeljstvo, prostorno uređenje i zaštitu okoliša
- Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
- Ministarstvo za pitanja boraca i ratnih vojnih invalida

Posavski kanton

Skupština Posavskog kantona

Vlada Posavskog kantona

- Ministarstvo financija
- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo pravosuđa i uprave
- Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa
- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike
- Ministarstvo prometa, veza, turizma i zaštite okoliša
- Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
- Ministarstvo gospodarstva i prostornog uređenja
- Ministarstvo branitelja

Tuzlanski kanton

Skupština Tuzlanskog kantona

Vlada Tuzlanskog kantona

- Ministarstvo financija
- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo pravosuđa i uprave
- Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa
- Ministarstvo zdravstva
- Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak
- Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša
- Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
- Ministarstvo trgovine, turizma i prometa
- Ministarstvo razvoja i poduzetništva
- Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva
- Ministarstvo za boračka pitanja

Zeničko-dobojski kanton

Skupština Zeničko-dobojskog kantona

Vlada Zeničko-dobojskog kantona

- Ministarstvo financija
- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo za pravosuđe i upravu
- Ministarstvo za gospodarstvo
- Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i šport
- Ministarstvo zdravstva
- Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice
- Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša
- Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu
- Ministarstvo za boračka pitanja

Bosansko-podrinjski kanton

Skupština Bosansko-podrinjskog kantona

Vlada Bosansko-podrinjskog kantona

- Ministarstvo za financije
- Ministarstvo za unutarnje poslove
- Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose
- Ministarstvo za gospodarstvo
- Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i šport
- Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice
- Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoliša
- Ministarstvo za boračka pitanja

Srednjobosanski kanton

Skupština Srednjobosanskog kantona

Vlada Srednjobosanskog kantona

- Ministarstvo financija
- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo pravosuđa i uprave
- Ministarstvo gospodarstva
- Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa
- Ministarstvo zdravstva i socijalne politike
- Ministarstvo prostornog uređenja, obnove i povratka
- Ministarstvo šumarstva, vodoprivrede i poljoprivrede

Hercegovačko-neretvanski kanton

Skupština Hercegovačko-neretvanskog kantona

Vlada Hercegovačko-neretvanskog kantona

- Ministarstvo financija
- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave
- Ministarstvo gospodarstva
- Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa
- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi
- Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja
- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
- Ministarstvo prometa i veza
- Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša
- Ministarstvo za pitanja branitelja

Zapadnohercegovački kanton

Skupština Zapadnohercegovačkog kantona

Vlada Zapadnohercegovačkog kantona

- Ministarstvo financija
- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo pravosuđa i uprave
- Ministarstvo gospodarstva
- Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa
- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi
- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša
- Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata

Kanton Sarajevo

Skupština Kantona Sarajevo

Vlada Kantona Sarajevo

- Ministarstvo financija
- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo pravde i uprave
- Ministarstvo gospodarstva
- Ministarstvo obrazovanja i znanosti
- Ministarstvo kulture i športa
- Ministarstvo zdravstva
- Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice
- Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša
- Ministarstvo prometa
- Ministarstvo stambene politike
- Ministarstvo za boračka pitanja

Kanton 10

Skupština Kantona 10

Vlada Kantona 10

- Ministarstvo financija
- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo pravosuđa i uprave
- Ministarstvo gospodarstva
- Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa
- Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih
- Ministarstvo graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša
- Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

Shematski prikaz razina vlasti u Bosni i Hercegovini

Republika Srpska

Republika Srpska je jedan od dva entiteta Bosne i Hercegovine i nadležna je za:

- integritet i ustavni poredak RS - sigurnost i izvanredno stanje - ustavnost i zakonitost - ljudska prava i slobode - vlasništvo, vlasnički odnosi i obligacije - gospodarska društva i ekonomski odnosi - bankovni i porezni sustav - gospodarski, znanstveni, tehnološki razvoj - demografski i socijalni razvoj - poljoprivreda i selo - uporaba prostora - razvojna politika i mjere - robne pričuve - kontrola pravnih osoba - statistika i prikupljanje podataka od općeg interesa - uređenje republičkih organa i sustava javnih službi - radni odnosi, zaštita na radu, zapošljavanje - socijalna politika - zdravstvena zaštita - sustav obrazovanja - kulturna politika - tjelesna kultura i šport - zaštita okoliša - javno informiranje - međunarodna suradnja - financiranje - drugi odnosi od interesa za RS (članak 68. Ustava RS)

Republički pripadaju sve državne dužnosti i ovlasti osim onih koje su Ustavom BiH izričito prenesene na njene institucije

Narodna skupština

1) odlučuje o ustavu 2) donosi zakone, druge propise i opće akte 3) plan razvoja, prostorni plan, proračun i završni račun 4) teritorijalna organizacija 5) raspisuje republički referendum 6) javni zajam i zaduženje RS 7) raspisuje izbore za narodne zastupnike i za predsjednika RS 8) bira, imenuje i razrješava dužnosnike 9) kontrolira Vladu i druge organe 10) daje amnestiju 11) drugi poslovi sukladno Ustavu i zakonu;
- bira delegate iz RS u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH - ratificira sporazume - izvanredno stanje

Vijeće naroda

Akti Narodne skupštine:

- ustav
- zakoni
- prostorni plan
- proračun
- završni račun proračuna
- deklaracije
- rezolucije
- preporuke
- odluke
- zaključci
- autentično tumačenje

Predsjednik Republike

- 1) predstavlja Republiku
- 2) predlaže kandidata za predsjednika Vlade
- 3) predlaže kandidate za predsjednika i suce Ustavnog suda
- 4) ukazom proglašava zakone
- 5) pomilovanja
- 6) odličja i priznanja
- 7) obavlja i druge poslove sukladno sa Ustavom;

- sukladno Ustavu BiH i zakonu izvršava poslove sigurnosti i međunarodnih odnosa
- postavlja voditelje RS predstavništava i predlaže veleposlanike i predstavnike BiH iz RS-a
- formira savjetodavna tijela iz svoje nadležnosti
- traži od Vlade da izloži stavove o pitanjima od značaja za Republiku, može sazvati sjednicu Vlade i staviti na dnevni red pitanje iz njene ovlasti

Potpredsjednici

dva potpredsjednika zamjenjuju Predsjednika i pomažu u obavljanju povjernih poslova

Senat

savjetodavno tijelo najviših institucija RS

Akti predsjednika Republike:

- ukazi o proglašenju zakona
- uredbe sa zakonskom snagom (izvanredno stanje)
- ukazi (voditelji predstaništava)
- odluke (o pomilovanju, postavljenjima)
- rješenja

Vlada RS

- 1) predlaže zakone, druge propise i opće akte
  - 2) predlaže plan razvoja, prostorni plan, proračun i završni račun
  - 3) osigurava provođenje zakona i izvršavanje zakona, drugih propisa i općih akata
  - 4) donosi uredbe, odluke i druga akta za izvršavanje zakona
  - 5) daje mišljenje o prijedlozima zakona, drugih propisa i općih akata koje Narodnoj skupštini podnosi drugi predlagač
  - 6) organizacija i postavljenja u ministarstvima i republičkoj upravi
  - 7) usmjeravanje rada ministarstava i republičke uprave
  - 8) vrši nadzor i ukida i poništava nezakonite akte ministarstava i republičke uprave
  - 9) i drugi poslovi sukladno Ustavu i zakonu;
- uspostava RS predstavništava u inozemstvu

Akti Vlade RS:

- uredbe
- odluke
- smjernice
- instrukcije
- rješenja
- zaključci
- drugi akti sukladno zakonu

Generalno tajništvo Vlade RS

Ministarstva i republički organi uprave su samostalni u vršenju Ustavom i zakonom određenih nadležnosti i provode zakone i druge propise i opće akte Narodne skupštine, Vlade RS, Predsjednika Republike, rješavaju u upravnim stvarima, vrše upravni nadzor i druge poslove utvrđene zakonom (praćenje stanja, vođenje politike, normativna djelatnost, staranje o javnim službama, stručni poslovi). Formiranje i djelokrug rada se uređuju zakonom, a pojedini poslovi uprave se zakonom mogu povjeriti jedinicama lokalne samouprave, javnim poduzećima, javnim ustanovama i drugim organizacijama.

Ministarstva, republičke uprave i republičke upravne organizacije donose akte samo kada su za to izričito ovlaštene zakonom ili propisom Vlade:
- pravilnici - naredbe - naputci

Ustavni sud RS

1. odlučuje o ustavnosti zakona, drugih propisa i općih akata
  2. odlučuje o zakonitosti propisa i općih akata
  3. rješava sukob mjerodavnosti između organa zakonodavne, izvršne i sudbene vlasti
  4. rješava sukob mjerodavnosti između RS, grada i općine
  5. odlučuje o suglasnosti programa, statuta i drugih općih akata političkih organizacija sa Ustavom i zakonom;
- prati, daje mišljenja i prijedloge u pogledu ustavnosti, zakonitosti i zaštite sloboda i prava
- odlučuje o zaštiti vitalnog nacionalnog interesa konstitutivnih naroda u pogledu zakona, drugih propisa i općih akata Narodne skupštine
- odlučuje o pitanjima imuniteta

Akti Ustavnog suda RS:

- odluke
- rješenja

Vrhovni sud RS

Osigurava jedinstvenu primjenu zakona

Sudovi

Sudbena grana vlasti, samostalni i nezavisni, sude na osnovu Ustava i zakona;
Osnivanje, mjerodavnost, organizacija i postupak se uređuju zakonom;
Osnovni i Okružni sudovi, Okružni privredni sudovi i Viši privredni sud

Sudbena policija RS

Uređuje se zakonom;
Predsjednik Vrhovnog suda upravlja Sudbenom policijom i odgovara za zakonito upravljanje

Javno tužiteljstvo

Samostalan organ, vrši svoju dužnost na osnovu Ustava i zakona;
Osnivanje, organizacija i ovlasti se uređuju zakonom;

Republičko tužiteljstvo i okružna tužiteljsva

Posebno tužiteljstvo za suzbijanje organiziranog i najtežih oblika gospodarskog kriminala

Ovo specijalno tužiteljstvo se nalazi u Okružnom tužiteljstvu Banja Luka

Odvjetništvo

Samostalna, neovisna služba za pravnu pomoć čija se organizacija i rad uređuju zakonom

Općina i grad

U skladu s Ustavom i zakonom, općina:

1. donosi program razvoja, urbanistički plan, proračun i završni račun
2. uređuje i obezbjeđuje obavljanje komunalnih djelatnosti
3. uređuje korištenje gradskog građevinskog zemljišta i poslovnog prostora
4. izgradnja, održavanje i uporaba lokalnih puteva, ulica i drugih javnih objekata od općinskog značaja
5. potrebe građana u kulturi, naobrazbi, zdravstvenoj i socijalnoj skrbi, tjelesnoj kulturi, informiranju, obrtništvu, turizmu i ugostiteljstvu, zaštiti okoliša i drugim oblastima
6. izvršavanje zakona, drugih propisa i općih akata RS-a čije izvršavanje je povjereno općini, i propisa i općih akata općine
7. osniva i uređuje organe, organizacije i službe za potrebe općine
8. drugi poslovi utvrđeni Ustavom, zakonom i statutom općine

Sistem lokalne samouprave i teritorijalna organizacija uređuju se zakonom, kao i prihodi i povjereni poslovi.

Akti organa (skupština općine, načelnik općine, administrativna služba) jedinica lokalne samouprave (odluke i drugi opći akti se objavljuju u službenom glasniku):

- statut
- odluke
- naredbe
- naputci
- preporuke
- poslovnici
- pravilnici
- rješenja
- zaključci
- rezolucije

Druge važnije institucije i tijela (osnovana zakonom ili posebnim propisom)

- Agencija za akreditaciju i unaprjeđenje kvalitete zdravstvene zaštite RS
- Agencija za bankarstvo RS
- Agencija i Savjet za sigurnost saobraćaja RS
- Agencija za osiguranje RS
- Agencija za posredničke, informatičke i finansijske usluge, d.d. Banja Luka
- Agencija za upravljanje oduzetom imovinom
- Agencija za mirno rješavanje sporova
- Centar za edukaciju sudaca i tužitelja RS, javna ustanova
- Centralni registar vrijednosnih papira, d.d. Banja Luka
- Ekonomsko-socijalni savjet RS
- Elektroprivreda RS, mješoviti holding, matično poduzeće, d.d. Trebinje
- Fond za mirovinsko i invalidsko osiguranje RS
- Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida RS
- Fond zdravstvenog osiguranja RS
- Fond za zaštitu okoliša RS
- Garatni fond Republike Srpske, d.d. Banja Luka
- Gender centar RS
- Glavna služba za reviziju javnog sektora RS
- Gospodarska komora RS
- Institut za javno zdravstvo, javna zdravstvena ustanova
- Investiciono-razvojna banka RS, d.d. Banja Luka (Fond za razvoj i zapošljavanje RS, Fond za razvoj istočnog dijela RS, Fond stanovanja RS, Dionički fond RS, Fond za restituciju RS, Fond za upravljanje nekretninama i potraživanjima u vlasništvu RS)
- Javni fond za dječiju zaštitu RS
- Komisija za vrijednosne papire RS
- Komisija za koncesije RS
- Notarska komora RS
- Odbor državne uprave za žalbe
- Odvjetnička komora RS
- Ombudsman za djecu RS
- Pravobraniteljstvo RS
- Poduzeće za poštanski saobraćaj RS, d.d. Banja Luka
- Radio-televizija Republike Srpske
- Regulatorna komisija za energetiku RS
- Republička komisija za utvrđivanje sukoba interesa
- Služba za zajedničke poslove Vlade RS
- Zavod za zapošljavanje RS
- Željeznice Republike Srpske, Željeznička kompanija

Ministarstva

1. Ministarstvo uprave i lokalne samouprave
2. Ministarstvo pravde
3. Ministarstvo financija
4. Ministarstvo prosvjete i kulture
5. Ministarstvo unutarnjih poslova
6. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
7. Ministarstvo obitelji, mladih i športa
8. Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva
9. Ministarstvo trgovine i turizma
10. Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite
11. Ministarstvo prometa i veza
12. Ministarstvo znanosti i tehnologije
13. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
14. Ministarstvo za prostorno uređenje, graditeljstvo i okoliš
15. Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica
16. Ministarstvo za ekonomske odnose i regionalnu saradnju

Republičke uprave

1. Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove
2. Poreska uprava
3. Republička uprava za inspeksijske poslove
4. Republička uprava civilne zaštite
5. Republički devizni inspektorat
6. Republička uprava za igre na sreću

Shematski prikaz razina vlasti u Bosni i Hercegovini

Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine

Jedinica lokalne samouprave s vlastitim institucijama, zakonima i propisima, te s ovlastima i statusom konačno propisanim odlukama Arbitražnog tribunala za spor u svezi sa međuentitetskom crtom razgraničenja u oblasti Brčkog

- pod suverenitetom BiH - spada u nadležnost institucija BiH - teritorij BD je u zajedničkoj svojini (kondominij) entiteta - Parlamentarna skupština BiH može dalje zakonom urediti odnose između BD, institucija BiH i entiteta - Ustavni sud BiH je nadležan za odlučivanje o sporu u svezi sa statusom i ovlastima BD između entiteta, BD i BiH prema Ustavu BiH i odlukama Arbitražnog tribunala (svaki takav spor također može pokrenuti većina zastupnika Skupštine BD, koja uključuje najmanje jednu petinu izabranih zastupnika iz reda svakog od konstitutivnih naroda) (Amandman I. na Ustav BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 25/09))

Ustav BiH, zakoni i odluke institucija BiH izravno su primjenjivi na cijelom teritoriju BD i zakoni i odluke BD moraju biti sukladni sa njima; mjerodavnosti vlasti BD su: a) gospodarstvo b) financije c) javna imovina d) javne usluge/infrastruktura e) kultura f) obrazovanje g) zdravstvena zaštita h) zaštita životnog okoliša i) socijalna skrb j) sudstvo i pravne usluge k) policija l) stambena pitanja m) urbanizam i prostorno planiranje n) ostale mjerodavnosti neophodne za funkcioniranje BD

Skupština Brčko Distrikta BiH

Određuje opću politiku BDBiH:

- usvaja statut i poslovnik o radu
- usvaja proračun
- usvaja zakone
- usvaja odluke i rezolucije
- odlučuje o javnom zajmu i zaduženjima
- izbor i razrješenje predsjednika i dopredsjednika Skupštine, gradonačelnika BD i davanje suglasnosti na imenovanje dužnosnika sukladno propisima
- nadziranje rada Vlade, uprave BD i prihoda i rashoda
- procjena rada gradonačelnika i drugih dužnosnika najmanje jednom godišnje
- razmatranje godišnjih finansijskih izvješća
- pokretanje spora pred Ustavnim sudom BiH
- druge mjerodavnosti sukladno Statutu i zakonu

Opći akti Skupštine BD:

- statut
- poslovnik
- zakoni BD
- proračun BD
- odluke
- deklaracije
- rezolucije
- preporuke i zaključci
- autentično tumačenje zakona i drugih općih akata Skupštine

Vlada Brčko Distrikta

Vladu BD čine gradonačelnik, dogradonačelnik, glavni koordinator Vlade BD i voditelji odjela;

sastaje se najmanje jedanput tjedno, članovi Vlade raspravljaju o svim pitanjima iz mjerodavnosti Vlade i odluke se donose prostom ili kvalificiranom većinom nazočnih članova Vlade BD; izvješćuje Skupštinu o pitanjima od javnog interesa, kao i izvješće o radu i program rada

Gradonačelnik

Gradonačelnika bira Skupština, organizira odjele Vlade BD tako da se pokriju sve funkcije BD, ima najviše 6 savjetnika, bira dogradonačelnika, glavnog koordinatora i voditelje odjela; predsjedava, vodi i zakazuje sjednicu Vlade BD; odgovara Skupštini za provođenje zakona i pravilno upravljanje BD; sukladno zakonu imenuje, promiče i razrješava sve zaposlene u javnoj upravi - podnosi nacrt zakona i daje prijedloge Skupštini - predlaže proračun i podnosi finansijska izvješća BD - obavlja ostale dužnosti sukladno Statutu i zakonu;

Dogradonačelnik (pomaže, predstavlja i postupa za vrijeme odsustva gradonačelnika), **Glavni koordinator Vlade** (koordiniranje aktivnosti više odjela Vlade BD, javne uprave i institucija BD, kao i ovlasti na osnovu zakona) i **voditelji odjela** (najviše 12 voditelja odjela i imaju izvršne ovlasti predviđene zakonom).

Organi javne uprave u okviru svojih mjerodavnosti: a) izvršavaju zakone i druge propise b) prate stanje i predlažu mjere u odgovarajućim oblastima c) rješavaju u upravnim stvarima d) vrše upravni nadzor e) pripremaju propise iz odgovarajućih oblasti f) obavljaju i druge poslove određene zakonom

Javna uprava

- odjeli Vlade BD
- Ured gradonačelnika
- Direkcija za financije BD
- Ured za upravljanje javnom imovinom
- Ured koordinatora za BD pri Vijeću ministara BiH
- ostali organi uprave kada je to predviđeno zakonom

U skladu sa statutom, zakonom i drugim propisima donose:

- opće akte (normativno pravne akte)
- pojedinačne (upravne akte)
- materijalne akte (upravne i stručne radnje)

Akti gradonačelnika:

- odluke
- pravilnici
- organizacioni plan
- naputci
- instrukcije
- rješenja
- naredbe

Akti Vlade:

- Sukladno Statutu, zakonu i drugim propisima donose:
- opće akte (normativne pravne akte)
  - pojedinačne akte (upravne akte)
  - materijalne akte (upravne i stručne radnje)

Sudovi Brčko Distrikta

Nadležni da odlučuju da li je zakon, podzakonski akt ili pravni akt institucije BD sukladan Statutu, kao i da li je podzakonski akt ili pravni akt institucije BD sukladan zakonu BD;

Odlučuju i o sukobu nadležnosti sukladno Statutu;

Neovisni i nepristrani;

Osnivanje, organizacija i mjerodavnost se utvrđuju zakonom;

Sude sukladno Ustavu BiH, odlukama Arbitražnog tribunala, zakonima BiH, Statutom i zakonima BD

Apelacijski sud

Osnovni sud

Tužiteljstvo Brčko Distrikta

Neovisno od sudstva i Policije BD; osnivanje, organizacija i mjerodavnost se uređuju zakonom; goni počinitelje kaznenih djela i obavlja ostale funkcije nepristrano sukladno Ustavu i zakonima BiH, Statutu i zakonima BD

Javna poduzeća

Rad svakog javnog poduzeća nadgleda Upravni odbor koji je odgovoran Skupštini;

Ravnatelj postavlja Upravni odbor;

Određene mjerodavnosti Vlade i javne uprave se zakonom mogu povjeriti javnim poduzećima;

Javna poduzeća su neovisna od Vlade BD i javne uprave

Direkcija za financije Distrikta

Zakonom određena nadležnost, ubiranje svih prihoda BD, investiranje finansijskih sredstava BD, pripremanje prijedloga godišnjeg proračuna sukladno naptucima gradonačelnika, podnošenje izvješća Skupštini o prihodima i finansijskom stanju BD

Porezna uprava
prikupljanje prihoda

Trezor
proračun i troškovi

Druge važnije institucije i tijela

(osnovane zakonom ili posebnim propisom)

- Arhiv BD
- Fond zdravstvenog osiguranja BD
- Gospodarska komora BD
- Povjerenstvo za koncesije BD
- Povjerenstvo za papire od vrijednosti BD (Središnji registar papira od vrijednosti)
- Razvojno-garantni fond BD
- Ured za reviziju javne uprave i institucija u BD
- Zavod za zapošljavanje BD

Policija BD

Uređuje se zakonom, zaposleni imaju status javnih službenika; policija BD ima voditelja i jednog zamjenika; voditelja imenuje gradonačelnik uz suglasnost Skupštine na temelju kriterija stručnosti; suradnja sa policijskim snagama entiteta se regulira zakonom BD ili sporazumom

Ured gradonačelnika

Poslovi gradonačelnika, dogradonačelnika i glavnog koordinatora, odnosi sa javnošću Vlade BD, stručni i administrativni poslovi za potrebe Vlade BD, pravni poslovi, reforma javne uprave, postupanje po žalbama i pritužbama, inspekcijski poslovi, drugostupanjski upravni postupak, postupak zapošljavanja u organima uprave, zakonodavstvo, europske integracije, načela, pravila i standardi etike službenika;

Kabinet gradonačelnika, Sekretarijat Vlade, Zakonodavna kancelarija, Inspektorat, Apelaciona komisija, Odbor za zapošljavanje, Upravna inspekcija

Ured koordinatora za BD pri Vijeću ministara BiH

Zastupanje interesa i institucija BD; podnosi izvješća i odgovara gradonačelniku; Uredom rukovodi koordinator uz pomoć zamjenika; funkcije se propisuju zakonom

Ured za upravljanje javnom imovinom

Upravljanje i raspolaganje javnom imovinom BD sukladno zakonu; podnosi izvješće i odgovara gradonačelniku; status, ovlasti i funkcije se reguliraju zakonom

Odjeli Vlade BD

- Odjel za stručne i administrativne poslove
- Odjel za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove
- Odjel za gospodarski razvitak, sport i kulturu
- Odjel za javne poslove
- Odjel za komunalne poslove
- Odjel za zdravstvo i ostale usluge
- Odjel za obrazovanje
- Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo
- Odjel za javni registar
- Odjel za raseljena osobe, prognanike i stambena pitanja
- Odjel za javnu sigurnost

Voditelji odjela u izvršavanju danih ovlasti i kada je to zakonom propisano donose:

- odluke
- pravilnike

Ured za pravnu pomoć

Neovisna institucija; pružanje pravnih savjeta i zastupanje građana BD slabog imovnog stanja i kaznenim i parničnim predmetima; osnivanje, organizacija i mjerodavnost se utvrđuju zakonom BD

Pravobraniteljstvo

Neovisna institucija; osnivanje, organizacija i mjerodavnost se propisuju zakonom; zaštita imovinskih interesa, prava i zakonitosti (savjetodavna mišljenja, parnice i zastupanje BD); poduzima pravne radnje u slučaju kada gradonačelnik, predsjednik Skupštine ili jedan od njegovih zamjenika utvrdi da se radi o statusu i ovlastima BD (uključujući i Ustavni sud BiH); pravobranitelj će pred sudom pokrenuti adekvatne radnje protiv institucija i javnih zvaničnika koji krše odredbe Statuta

Sudska policija BD

Osniva se i uređuje zakonom BD; predsjednik Pravosudnog povjerenstva je odgovoran za rukovođenje, a zapovjednik Sudske policije za operativnu kontrolu i svakodnevne tekuće obveze

Pravosudno povjerenstvo BD

Neovisno povjerenstvo, organizacija, sastav i način rada se reguliraju zakonom BD; osigurava neovisnost sudstva, Ureda za pravnu pomoć, Pravobraniteljstva i Tužiteljstva BD; osigurava stručno usavršavanje; donosi i provodi etički kodeks i stegovni postupak za zaposlene u sudstvu BD; imenovanje i razrješenje pravobranitelja i njegovih zamjenika; imenovanje i razrješenje administrativnog osoblja sudova BD; priprema i dostava zakona u pogledu organizacije i rada sudstva BD, odvjetništva i bilježništva; imenovanje i reguliranje rada bilježnika; pripremanje i predlaganje dijela proračuna BD za sudstvo BD; ostala pitanja utvrđena zakonima BD